Juni 2016

Duurzaamheidskrant

Gemeente Oldenzaal

Samen naar een duurzamer Oldenzaal

"Wij zijn de eerste generatie die de impact van klimaatverandering voelt. Wij zijn de laatste generatie die er iets aan kan doen." Deze uitspraak van Amerikaanse president Obama zet ons aan het denken over wat wij zelf kunnen bijdragen aan een beter woon- en leefklimaat.

Wij Oldenzaal

Ook in Oldenzaal zijn er op vele fronten goede initiatieven om de stad schoner, groener, socialer, robuuster, leefbaarder en dus duurzamer te maken. Nu, maar ook in de toekomst. Ter ondersteuning is hiervoor eind 2015 een Toekomstvisie Duurzaam Oldenzaal 2025 opgesteld en vastgesteld door de gemeenteraad van Oldenzaal. De gemeente Oldenzaal streeft ernaar om bij de top 25 van de meest duurzame gemeenten van Nederland te horen. Het idee achter deze doelstelling is dat je met ambitie beweging creëert.

Duurzaamheidsmeter

Jaartal	2014	›	2015	›	2016
Score	102		85		52

Met deze duurzaamheidskrant laat de gemeente zien wat er op het gebied van duurzaamheid allemaal in gang is gezet in Oldenzaal. Kleine veranderingen zijn vaak al een stapje in de goede richting. Veel kleine stapjes maakt dat we uiteindelijk iets wezenlijks bijdragen aan de klimaatverandering. Samen werken we aan een duurzamer Oldenzaal.

"Dankzij mijn functie kan ik bijdragen aan een duurzamer Oldenzaal"

Dick Mol is sinds een jaar directeur-bestuurder van WBO Wonen. Duurzaamheid zat niet in het DNA van de woningcorporatie, maar hij wil het er wel in krijgen. Volgens hem moet het iets vanzelfsprekends worden. Dat geldt ook voor de plannen die het bedrijf heeft: 4300 woningen hebben in 2020 gemiddeld energielabel B en 3200 woningen worden aangepakt om zelfs minimaal energielabel B te krijgen.

Vanwaar dit ambitieuze plan?
"We hebben een grote enquête gehouden onder onze huurders. Veertig procent van hen heeft de vragenlijst ingevuld, dat is erg veel! En erg fijn, want uit de ingevulde enquêtes kun je veel informatie halen. Zo werd duidelijk dat vooral de woonlasten erg belangrijk zijn en dat er bij achthonderd woningen klachten zijn over tocht en vocht. Door de schil van de woningen aan te pakken, worden deze problemen verholpen, gaat het wooncomfort omhoog en de energierekening omlaag. Het oude plan was om woningen in negen jaar tijd naar energielabel C te brengen. Wij willen het nu extremer doen, door te zorgen dat al in 2020, 3200 woningen minimaal energielabel B hebben."

Betekent dit dat de woonlasten omhoog gaan?
"Ingrepen in de schil van de woning doen we zonder huurverhoging. Na deze ingreep zijn de woonlasten per saldo lager dan daarvoor. We willen energieverbruik beperken en de woonlasten laag houden. Maar als het gaat om energieopwekking, zoals door zonnepanelen, dan kan het wel zijn dat de huurder een bijdrage gaat leveren. Wij zullen dit dan deels subsidiëren. Uiteindelijk is energieopwekking erg positief voor de woonlasten. In de eerste instantie is betaalbaarheid het belangrijkste. Daarna kun je het over zonnepanelen hebben."

Voor een gedeelte is een huurder zelf verantwoordelijk voor de energierekening...
"We vinden de beïnvloeding van gedrag ook belangrijk. Huurders kunnen zelf hun energieverbruik beperken. Want als het huis goed geïsoleerd is maar vervolgens staat de verwarming de hele dag aan, dan heeft het allemaal weinig zin. Daarom ben ik blij dat er EnergieCoaches in Oldenzaal zijn. We willen hen hierbij betrekken, zodat gedrag van huurders veranderd wordt."

Waarom vindt u duurzaamheid belangrijk?
"Ik ben geen duurzaamheidsfreak maar vind het wel belangrijk om met elkaar veel meer aan duurzaamheid te doen. En dan te beginnen in onze eigen omgeving. Het mooie is dat ik als directeur in het beleid een steentje kan bijdragen. Mijn tweede steentje is dat ik bestuurslid ben van Stichting Duurzaam Oldenzaal. Ik zit daar niet in namens WBO Wonen, maar wel dankzij mijn functie. Ik vind ook dat ik een voorbeeldfunctie heb. Leuk detail is dat er net vanochtend zes zonnepanelen zijn geplaatst op de uitbouw van ons huis."

Groen, gezond en leefbaar Oldenzaal

Zonder bijen geen koffie
› pagina 2

Een klimaatactief Oldenzaal

Meebewegen met het klimaat
› pagina 4

Een afvalloos Oldenzaal

Oldenzalers goed in scheiden
› pagina 5

Een energieneutraal Oldenzaal

Gratis hulp bij woonvragen
› pagina 6

Een groen, gezond en leefbaar Oldenzaal

Zonder bijen geen koffie

Op de Dag van de Aarde, 22 april, werd er in de gemeente Oldenzaal op diverse locaties door verschillende mensen een bloemenmengsel gezaaid. Op die manier wordt geprobeerd om de achteruitgang van bijen, hommels, vlinders en kevers tegen te gaan.

Bijen staan garant voor tenminste 35 procent van onze voedselvoorziening. Bijen bestuiven planten waardoor deze zich kunnen voortplanten en vrucht dragen. Sinds 2000 is bijensterfte een toenemend probleem. Als bijen hun werk niet meer kunnen doen, dan zouden we geen noten, fruit en groenten meer eten of koffie kunnen drinken. Zonder bijen komt de voedselvoorziening van mensen dus in gevaar.

Wie hebben er waar gezaaid?

- De bijenvereniging van Oldenzaal heeft samen met Natuur en Milieu Educatief Centrum De Höfte en de gemeente Oldenzaal een zaailint door Oldenzaal aangelegd.
- Vrijwilligers van het IVN zaaiden samen met medewerkers van de Werkwijzer een groot stuk grond in, in de wijk Zuid-Berghuizen.
- In de wijk De Thij waren bewoners actief.
- De berkstrook van Jufferbeek Zuid en de Kalderhoeklaan zijn door de gemeente ingezaaid.
- Er is gezaaid in de binnenstad, vlakbij Park 1862.
- Medewerkers van De Höfte en kinderen van de basisschool en buitenschoolse opvang zaaiden samen met een aantal collegeleden een bloemenmengsel in het stadspark.
- Iedereen kon zijn steentje bijdragen, ook thuis. Bijvoorbeeld door een bijenlint in de tuin of op het balkon te planten en door geen bestrijdingsmiddelen te gebruiken.

Meer groen bij Eekte Hazewinkel

Kort geleden is het bedrijventerrein Eekte Hazewinkel opgeknapt. Naast dat er nu ledverlichting is en er meer parkeerplekken zijn, is er ook meer groen te zien. Verouderde beplanting is verwijderd en heeft plaats gemaakt voor gras.

Naast bestaande bomen zijn er ook nieuwe bomen gepland. Op straathoeken en bij opvallende punten zijn plantenvakken aangelegd met vaste planten van inheemse oorsprong. Zo krijgt het straatbeeld meer kleur en afwisseling.

Een balans vinden

Acht jaar lang ben ik actief geweest voor GroenLinks in de gemeenteraad. Na de verkiezingen in 2014 kreeg ik de kans om als wethouder een bijdrage te leveren aan een groener Oldenzaal. Ik vind het belangrijk dat de aarde ook voor volgende generaties bewoonbaar blijft. En nu ik kinderen heb zie ik het belang nog meer.

Duurzaamheid speelt ook een rol binnen ons gezin, maar wel op een pragmatische manier. We gebruiken dus wel een wasdroger vanwege de enorme lading was, maar we hebben bij de aanschaf van de droger er wel op gelet dat het een zeer energiezuinige wasdroger is. Daarnaast doen we aan afvalscheiding, hebben we ledverlichting, liggen er niet alleen maar stenen in de tuin en proberen we de kinderen bij te brengen om zuinig te zijn met water. Dit klinkt misschien makkelijk, maar toch is het zoeken naar een balans tussen het runnen van een jong gezin, gemak en een duurzame levenshouding. Afvalscheiding is makkelijk, en dat leren de kinderen ook snel. Maar ondanks dat ik weet dat wasbare luiers beter zijn voor het milieu, gebruiken we vanwege het gemak toch wegwerpluiers. Deze zijn bij ons dan ook de grootste afvalstroom.

Ik hoop dat de lezers van deze krant erachter komen dat je ook met kleine acties een bijdrage kunt leveren aan het milieu en de leefbaarheid van Oldenzaal. Zelf heb ik het voornemen om meer energie te besparen in onze woning. Dat is ook een kleine actie. Maar het is niet altijd makkelijk om de juiste informatie hiervoor te vinden. Daarom is het zo fijn dat er in Oldenzaal initiatieven zijn om huurders en huiseigenaren te helpen en advies te geven, zoals een wooncoach en een energiecoach.

Ik wens u veel leesplezier toe en hoop dat u de informatie in deze krant net als ik inspirerend vindt.

Manouska Molema - Wethouder

Meer dan een moestuin

Vorig jaar is buurtmoestuin De Triangel in het leven geroepen. De moestuin beslaat zo'n 600 vierkante meter en is met inzet van buurtbewoners, sponsoren en de gemeente tot stand gekomen.

Bewoners van de straten Klompenmaker, Zadelmaker en bewoners van het begeleid wonen-traject van JP van den Bent, mogen gebruik maken van de moestuin. Inmiddels zijn alle tuintjes bezet en is er een wachtlijst. De moestuin verbindt: buurtbewoners ontmoeten elkaar daar, werken samen tijdens activiteiten als de seizoensaftrap en koken en eten samen.

Duurzame lunch voor ambtenaren

De Werkwijzer exploiteert sinds enkele jaren het bedrijfsrestaurant in het stadhuis. Het leerwerkbedrijf zet zich in voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Het is een bewuste keus van de gemeente om samen te werken met de Werkwijzer.

Wethouder Trees Vloothuis: “Als gemeente vinden we het belangrijk dat ook mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt kunnen werken en contact kunnen blijven houden met de samenleving. De gemeente biedt de medewerkers van De Werkwijzer een veilige en vertrouwde werkomgeving. Zij geven ons op hun beurt iedere werkdag een verse lunch, met voornamelijk duurzame producten en service met een glimlach. Een win-win situatie.” Begin dit jaar heeft de gemeente het contract met De Werkwijzer met drie jaar verlengd.

Wethouder Trees Vloothuis verlengt het contract

Asbest van bedrijfsdaken

Asbest wordt niet meer als onschuldig gezien sinds bekend is dat vezels die vrijkomen kankerverwekkend zijn. Omdat asbest na dertig jaar gaat slijten, is het van belang om alle daken van bedrijfspanden asbestvrij te maken.

Vanaf 2024 mag niemand meer in het bezit zijn van daken die mogelijk asbesthoudend zijn, waarbij het asbest in direct contact met lucht staat. Al vanaf dit jaar is de landelijke regelgeving veranderd. Asbest moet gesaneerd zijn, anders lopen ondernemers het risico een boete te krijgen en gedwongen te worden asbest alsnog te verwijderen. Daarnaast vergoeden verzekeringen de schade die veroorzaakt is door een asbestbrand niet meer. Op dit moment zijn er subsidies en financiële voordelen beschikbaar, waardoor het saneren aantrekkelijker is. De provincie Overijssel heeft als doel dat in 2018 ruim tachtig procent van de asbesthoudende daken op bedrijfsgebouwen vervangen is. De gemeente Oldenzaal sluit zich bij dit voornemen aan en heeft geïnventariseerd welke bedrijfsdaken in de gemeente mogelijk asbesthoudend zijn. De eigenaren van deze panden zijn aangeschreven en enkele van hen hebben toegezegd het dak te vervangen. Om meer pandeigenaren te bereiken stelt de provincie Overijssel een onafhankelijk adviseur beschikbaar voor een gratis gesprek. De ervaringen met de gesprekken zijn tot nu toe positief. Mensen schatten de kosten voor het saneren vaak hoger in dan daadwerkelijk het geval is. Het gesprek geeft duidelijkheid en kan eigenaren doen besluiten het asbest te laten verwijderen.

Een natuurlijke speeltuin in de buurt

Kinderen hebben niet veel nodig om fijn buiten te kunnen spelen. Zo kunnen ze zich goed vermaken met bijvoorbeeld rioolbuizen met grond, een hergebruikte glijbaan en een trap van houten balken.

De gemeente ondersteunt de ontwikkeling van deze kleine, natuurlijke speeltuinen. Wanneer een buurt een plek weet voor een natuurlijke speelplek, dan kan het een plan indienen bij de gemeente. Dit plan wordt dan besproken en als het uitvoerbaar en financieel haalbaar is, wordt de aanleg van de buurtplek in overleg met de buurt opgepakt. Op die manier wil de gemeente natuurlijk spelen stimuleren.

Heeft u samen met uw buren een plan voor het maken van een buurtspeelplek, stuur dit idee dan op naar info@oldenzaal.nl o.v.v. Buurtinitiatief Spelen of ga naar www.impuls-oldenzaal.nl voor meer informatie.

Bouwproject met zorg voor de toekomst

Wethouder Alida Renkema

Het zal haast niemand ontgaan: op dit moment wordt er bij de Bisschop Balderikstraat hard gewerkt. Vroeger was dit een bedrijventerrein en nu komt er tussen de Helmichstraat en de Enschedesestraat een woongebied met plek voor 160 woningen. Naast de praktische uitvoerbaarheid en de toekomstgerichte ontwikkeling van het gebied, is het belangrijk een zo klein mogelijke ‘footprint’ achter te laten. Dat betekent dat duurzaamheid een belangrijke rol speelt in het project. Alida Renkema is als projectwethouder bij het project betrokken en vertelt hier meer over.

“Allereerst is het natuurlijk goed dat het verouderde bedrijventerrein is opgeruimd. Hierdoor hoeft er ergens anders in de stad geen uitbreiding plaats te vinden. Maar ook de ligging van het nieuwe woongebied is gunstig; dicht bij het openbaar vervoer en de binnenstad,” geeft ze aan.

Maar er is meer. Het gebied is duurzaam ingericht. Dat wil onder meer zeggen dat regenwater wordt opgevangen in wadi’s, er overal ledverlichting is en er een brug van bamboe voor fietsers komt als snelle verbinding naar de stad. Ook wordt het gebied een proefgebied voor omgekeerd inzamelen. Alida: “Alleen het herbruikbare afval wordt nog aan huis opgehaald. Daarnaast vragen we aan ontwikkelaars en bouwers om zo milieubewust als mogelijk is te bouwen. Bijvoorbeeld door bewust gebruik van bouwmaterialen, een zo laag mogelijk energieverbruik en opwekking van energie. Ontwikkelaars en WBO Wonen worden verleid om de bouwplannen zo veel mogelijk energieneutraal te maken.” Naar verwachting start eind dit jaar de bouw van de eerste woningen in het gebied. De voortgang van het project zal afhangen van de vraag naar woningen.

Een goed buurtinitiatief wordt beloond!

Heeft u, samen met andere bewoners bij u in de straat, buurt of wijk, een leuk idee dat u in uw buurt wilt realiseren? Dan kunt u een aanvraag doen voor advies en een financiële bijdrage om zo uw gezamenlijke droom te realiseren!

Impuls biedt u, samen met de gemeente Oldenzaal, de mogelijkheid om ondersteuning te krijgen bij een activiteit of verbetering in uw buurt. De belangrijkste voorwaarde voor deze ondersteuning is dat uw idee een maatschappelijke meerwaarde heeft voor uw buurt en de saamhorigheid in de buurt vergroot.
Het gaat dus niet alleen om projecten die de buitenruimte mooier maken, maar ze moeten tevens een bijdrage leveren op sociaal-cultureel gebied. Denk ook aan leuke activiteiten die gericht zijn op duurzaamheid. De projecten mogen geen commercieel doel hebben.

Kinderactiviteit
Ook kinderen kunnen aan de slag in hun buurt! Het kan hierbij gaan om een leuke kinderactiviteit of een actie om de wijk mooier of schoner te maken. Kinderen zijn op dit gebied vaak erg creatief! Kinderen met een goed idee kunnen ook een financiële bijdrage voor hun project krijgen en tevens ondersteuning van het kinderwerk van Impuls.

Aanvraag indienen
Op www.impuls-oldenzaal.nl kunt u de folder met de voorwaarden en het aanvraagformulier downloaden. Heeft u geen internet? Haal dan de folder op bij:

- Impuls Breedwijs
  Helmichstraat 42b
- Impuls Michgoriushuis
  Marktstraat 10-12

Iedere laatste week van de maand worden de binnengekomen aanvragen beoordeeld door de werkgroep Buurtinitiatieven, die uit vier wijkbewoners bestaat.

Een klimaatactief Oldenzaal

Meebewegen met het klimaat

Als gevolg van de klimaatverandering hebben we steeds meer te maken met heftige regenbuien, met als gevolg wateroverlast, en periodes van droogte en hitte. Deze veranderingen van het klimaat vragen om een klimaatbestendige stad.

Oldenzaal wacht niet af, maar is actief bezig om klimaatbestendig te zijn en te blijven. Groene daken, bermen en bomen zorgen voor biodiversiteit, geluiddemping en verkoeling en houden water vast. Daarnaast leidt het tot kwaliteitsverbetering van de openbare ruimte.
De onderstaande fotoreportage laat zien wat ondernomen is om klimaatbestendig te zijn.

Afkoppelen regenwater

Wat is afkoppelen?
Regenwater dat via regenpijpen in het oppervlaktewater verdwijnt of infiltreert in de bodem, is afgekoppeld regenwater. De regenwaterbuis is niet meer gekoppeld aan het vuilwaterstelsel dat naar de rioolwaterzuiveringsinstallatie gaat.

Wat kunt u beter niet doen?
Omdat het regenwater niet meer wordt afgevoerd en gezuiverd, maar direct in de bodem verdwijnt is het belangrijk dat het water schoon blijft. Daarom kunt u de volgende activiteiten beter niet doen in afgekoppelde gebieden:

- onkruidbestrijding met chemische middelen;
- de auto wassen met zeepsop;
- afvalwater weggooien in het putje aan de straat;
- het terras schrobben met chloor of zeep;
- zelfstandig het regenwater aansluiten op het riool;
- uitlogende materialen toepassen, zoals zinken dakgoten en loodslabben. De metaaldeeltjes lossen op in het regenwater.

Eekboerstraat

Bergingsgebied Elsmors

Meer groen in de stad

Stakenbeek vanaf Enschedesestraat

Stakenbeek vanaf Kleibultweg

Bergbezinkbassin aan de Schipleidelaan

Blauwe aders door de stad

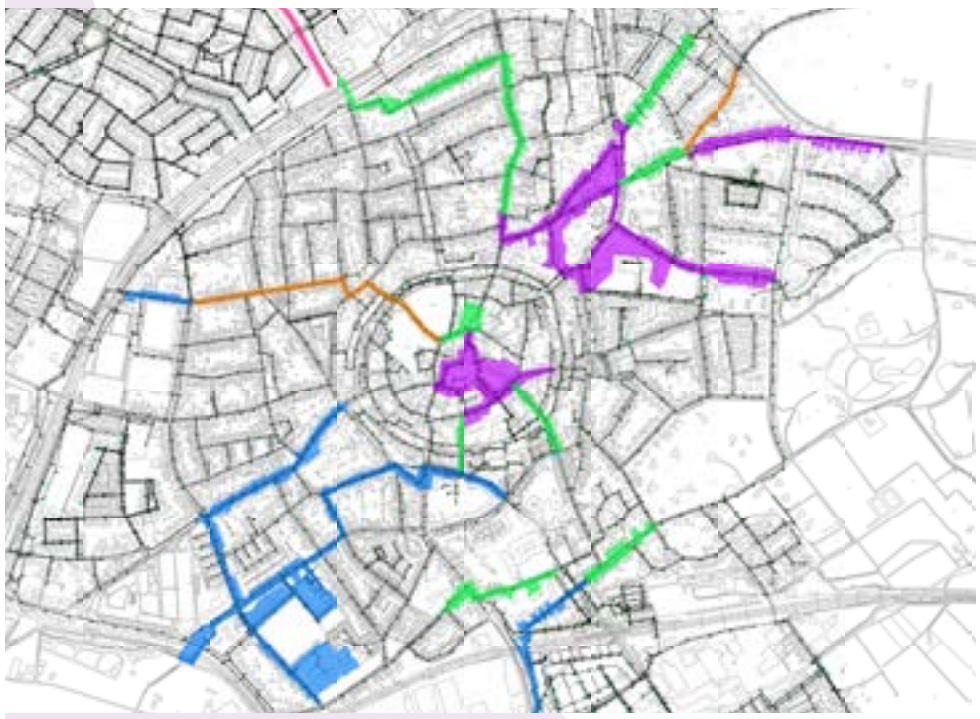

Hier is te zien welke blauwe aders al gerealiseerd zijn, welke zijn ingepland voor aanleg en welke blauwe aders in de verdere toekomst worden aangelegd.

Met het oog op de klimaatverandering en om de kans op wateroverlast te verminderen, bouwt de gemeente Oldenzaal aan een bijzonder rioleringssysteem. Dit systeem zorgt ervoor dat het schone regenwater niet direct naar de rioolwaterzuivering wordt geleid. In plaats daarvan gaat dit water naar een zogeheten regenwaterberging.

Deze regenwaterriolen heten 'blauwe aders'. Ze voeren het water buiten de stad, in tegenstelling tot een gemengd systeem, waarbij het regenwater naar de rioolwaterzuivering wordt geleid. Door de aanleg van de blauwe aders komt er minder druk op de rioolzuiveringsinstallatie en wordt wateroverlast voorkomen doordat het regenwater snel buiten de stad wordt gebracht.

Bij de aanleg van de blauwe aders kijkt de gemeente naar het kosten-batenplaatje. Kansen worden zoveel mogelijk benut. Waar het bestaande riool zo oud is dat het vervangen moet worden, wordt meteen een blauwe ader gelegd. Bij bouwprojecten kan er ook een blauwe ader gelegd worden. Zo worden de kosten zo laag mogelijk gehouden, maar is het gevolg wel dat het hele systeem pas over enkele jaren klaar is.

Een afvalloos Oldenzaal

Oldenzalers goed in scheiden

In 2010 begon Oldenzaal met het scheiden van plastic afval. Inwoners konden hun plastic gescheiden wegbrengen naar een oranje verzamelcontainer. Dit was nieuw en mensen moesten er aan wennen. Maar het ging snel: in 2012 werd op die manier 4,6 kilo plastic per inwoner ingezameld.

Vanaf maart 2014 werd plastic afval aan huis opgehaald. Het resultaat verbeterde: 7,8 kilo per inwoner werd in dat jaar opgehaald. Vanaf 2015 mochten ook drankenkartons en blik bij het plastic. Het inzamelresultaat steeg toen naar 13 kilo. Dat is bijna een verdrievoudiging ten opzichte van 2012.

De gemeente gaat verder. Vanaf maart 2016 zijn er containers voor verpakkingen (drankenkartons, blik en plastic). De containers worden aan huis leeggemaakt. De eerste cijfers laten opnieuw een positief resultaat zien.

In 2017 wordt Diftar geïntroduceerd in Oldenzaal. De afvalstoffenheffing is dan opgebouwd uit twee delen: een vast deel en een variabel deel. Dat betekent dat per huishouden jaarlijks een vast bedrag wordt betaald en voor elke keer dat de container voor restafval aan de straat wordt gezet.

Afvalbattle voor de basisschool

De Höfte riep de week van 23 tot 27 mei uit tot de Week van het zwerfvuil. Tijdens deze actieweek was er een zwerfafvalproject voor de bovenbouw van de Oldenzaalse basisscholen. De scholieren kregen presentaties over zwerfafval en maakten van verzameld afval een kunstwerk, waarmee ze een prijs konden winnen.

Het project is een initiatief van Natuur- en Milieu Educatief Centrum De Höfte. De Höfte heeft als doel om zowel de jeugd als volwassenen aan te zetten tot duurzaam gedrag in hun eigen leefomgeving. Zwerfafval is een landelijk probleem, dat om een lokale oplossing vraagt. Door bewustwording wordt aangezet tot gedragsverandering en een meer duurzame houding ten opzichte van de eigen leefomgeving. Door kinderen belang te leren hechten aan hun eigen duurzame leefomgeving, worden zij aangezet om ook als volwassene volgens duurzame waarden en normen te leven.

Snoeproutes

Zwerfafval trekt ongedierte aan, het opruimen ervan is ontzettend kostbaar, maar bovenal is het slecht voor de leefomgeving van mens, dier en natuur; het kan de bodem vervuilen en dieren eten het op of raken er in verstrikt. In Oldenzaal is zwerfafval een blijvend probleem. Er is gebleken dat het voorlichten van basisschoolleerlingen van Oldenzaalse basisscholen positieve invloed heeft op hun latere gedrag rondom zwerfafval. Om deze reden biedt De Höfte een lesprogramma aan over zwerfafval voor alle Oldenzaalse basisscholen.

Week van het zwerfvuil

Tijdens de week van het zwerfvuil kregen scholieren een presentatie over zwerfvuil en dachten ze na over de afbraaktijd van afval, zoals bananenschillen, colablikjes en snoeppapiertjes. Vervolgens gingen de kinderen afvalprikken met de groep, waarna er van het geprikte afval een kunstwerk werd gemaakt. Hiervoor konden ze een prijs winnen.

In het gemeentehuis staan afvalbakken die bezoekers en medewerkers aansporen tot het scheiden van afval.

Ook tijdens evenementen, zoals hier op de Hulsbeekdag, is gedacht aan het scheiden van afval. Bezoekers konden papierafval, verpakkingen en eten scheiden van restafval.

Servicewagens op groene stroom

De gemeente Oldenzaal heeft sinds 2012 de beschikking over twee elektrische bedrijfsauto's. Deze worden ingezet binnen het team buitenbeheer, dat verantwoordelijk is voor het onderhoud en de reiniging van de stad. De elektrische auto's zijn zogeheten Goupil Elektrotrucks: duurzame en milieuvriendelijke auto's.

Het grote voordeel van elektrische auto's is dat ze geen uitlaatgassen uitstoten en geen geluidsoverlast veroorzaken. De nieuwe servicewagens rijden volledig op groene stroom en zullen voornamelijk door de netheidsmedewerkers van de binnenstad worden gebruikt. Voor korte afstanden lijkt groene stroom de brandstof van de toekomst te gaan worden.

Met een topsnelheid van iets boven de veertig kilometer per uur zijn de auto's geen snelheidsmonsters, maar dat is ook niet noodzakelijk. Opladen gebeurt gewoon aan het 230V stopcontact. Als de medewerkers aan het einde van de dag op de gemeentewerf terugkomen, gaan de wagens aan de stekker. De volgende morgen zijn de accu's weer vol. Met een volle accu heeft de auto een reikwijdte van ruim honderd kilometer.

Om het rijden op groene stroom te ondersteunen, heeft de gemeente zelf deze eerste elektrische auto's aan het wagenpark toegevoegd. Wanneer andere bedrijfswagens versleten zijn, zullen deze waar mogelijk, ook vervangen worden door een elektrotruck.

Een energieneutraal Oldenzaal

Gratis hulp bij woonvragen

Sinds april van dit jaar is Stichting Duurzaam (t)huis Twente actief. De stichting is een initiatief van de 14 Twentse gemeenten en is opgezet om huiseigenaren te helpen bij woonvragen. Hiervoor zijn er in Twente wooncoaches opgeleid. De wooncoaches van Oldenzaal zijn Harry Snijders, Eggy Voorneman, Zwerius Kriegsman en Henry Otter.

Via het centrale telefoonnummer. 088-1850130 kan een afspraak met een van hen worden gemaakt. De wooncoach komt bij huiseigenaren thuis om te luisteren naar de wensen of problemen en om gratis deskundig advies te geven. Het gaat dan bijvoorbeeld over energiebesparing en -opwekking, wooncomfort of aanpassingen om langer thuis te blijven wonen.

Samenwerkende bedrijven

De wooncoach kan ook helpen bij het aanvragen van offertes en het kiezen van het juiste bedrijf voor het uitvoeren van de klus. De stichting werkt samen met diverse partners, waaronder een aantal uitvoerende bedrijven. Deze bedrijven hebben samen afspraken gemaakt over de duurzame kwaliteit die ze leveren en de manier waarop ze samenwerken om beter aan de wensen van de woningeigenaren tegemoet te komen. Hoewel het voordelen kan opleveren om als huiseigenaar een van deze bedrijven aan te nemen voor de klus, blijft hij altijd vrij in zijn keuze.

Meer informatie over dit Twentse initiatief vindt u op www.duurzaamthuistwente.nl

De energiebalans

1 TJ (Terajoule) = 277.778 kWh

In Oldenzaal willen we in 2025 energieneutraal zijn. Dat wil zeggen dat er net zoveel duurzame energie wordt opgewekt als er in de hele gemeente verbruikt wordt.

U kunt dit voorstellen als een weegschaal met aan de ene kant de gebruikte energie en aan de andere kant de opgewekte duurzame energie. Op dit moment slaat de balans nog uit naar de verbruikskant. Hoewel op steeds meer huizen zonnepanelen verschijnen, wekken die op dit moment nog maar 0,6% van alle energie die we gebruiken op.

Om dit in evenwicht te brengen moet er dus veel meer duurzame energie opgewekt worden. Aan de andere kant moeten we de totale hoeveelheid gebruikte energie beperken. In totaal kan dit leiden tot een besparing van ruim 30%. Wat dan overblijft aan verbruik, zullen we duurzaam moeten opwekken.

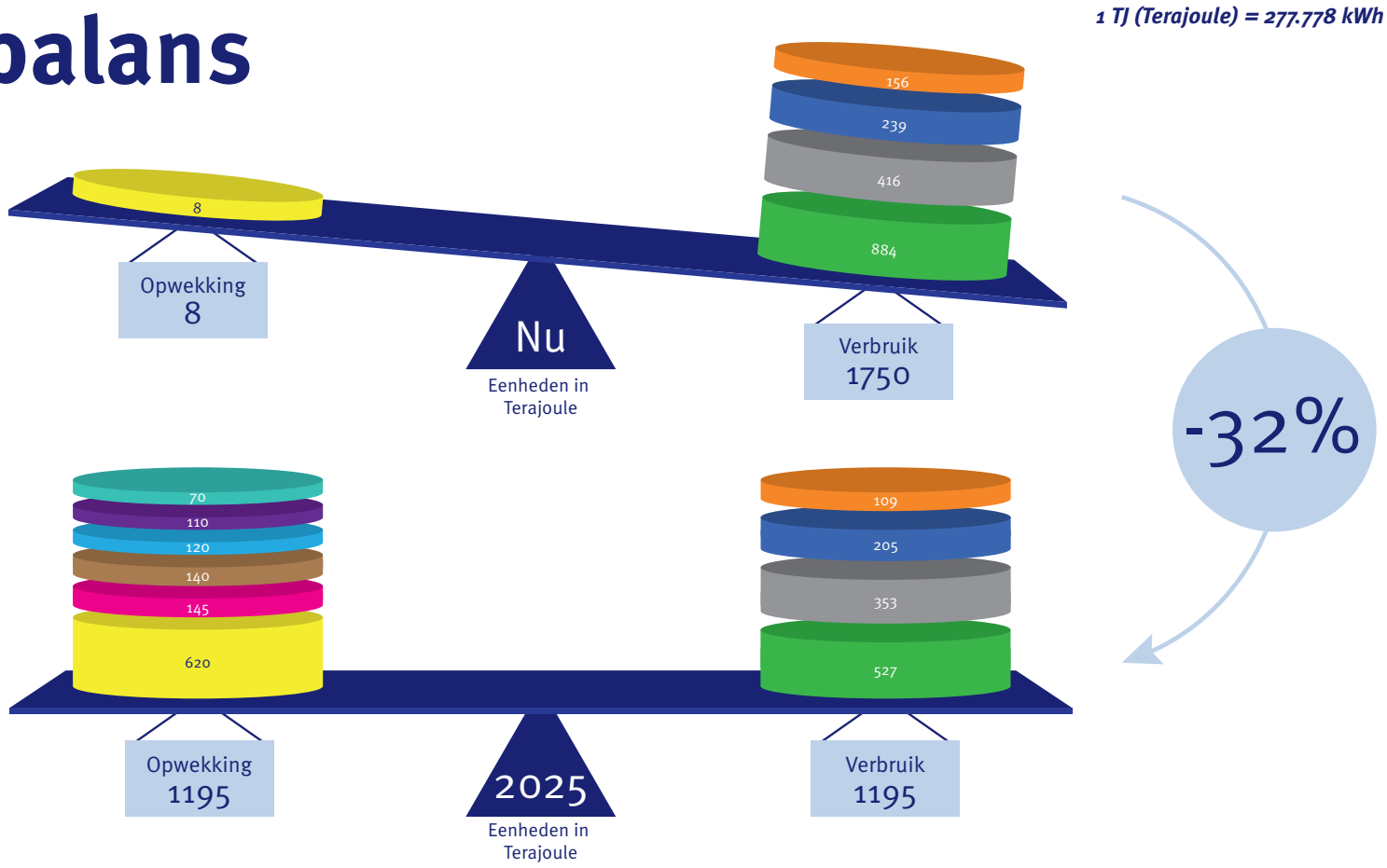

Geothermie · Warmte- en koudeopslag · Wind · Biomassa · Restwarmte · Zonnepanelen/Zon overig · Publieke dienstverlening · Comm. dienstverlening · Industriële processen · Woningen

Duurzaam van binnen en buiten

Sinds tien jaar kunnen inwoners van Oldenzaal naar de gemeentewerf, waar ook het afvalbrengpunt en kringloopbedrijf De Beurs gevestigd zijn.

Al tijdens de bouw van dit opvallende pand is nagedacht over duurzaamheid. Op de daken van de gemeentewerf zit een moslaag, een zogeheten sedum-bedekking. Door deze dikke laag blijft het gebouw in de zomer koel en in de winter blijft de warmte binnen. Er is geen airconditioning aanwezig en het levert een flinke besparing op. Daarnaast is tijdens de bouw gebruik gemaakt van duurzame materialen.

Voor de directe toekomst wil de gemeente zonnepanelen plaatsen op het sedumdak.

Energiebesparing en -opwekking in en op het stadhuis

Milieubarometer stadhuis
Het stadhuis is door een groep leerlingen van het Thijcollege doorgelicht op diverse onderdelen. Zo kwamen ze erachter dat het energieverbruik in het stadhuis hoger is dan bij soortgelijke gebouwen en er relatief meer 'warmte' wordt verbruikt per medewerker. Maar er zijn ook positieve opmerkingen:

- er wordt minder water verbruikt;
- veel medewerkers komen op de fiets en dienstreizen worden vaak per fiets of openbaar vervoer gemaakt;
- er wordt minder papier verbruikt;
- wij kopen alleen groene stroom in.

De leerlingen hadden ook tips: meer bewegingssensoren voor de verlichting plaatsen, verlichting vervangen door ledverlichting, meer digitaal werken en iedereen een eigen koffiemok laten gebruiken. De gemeente bedankt de leerlingen Valentijn Dalenoord, Myrthe Bos, Liedeke Mensink, Pien Cageling en Eefje Bossink voor het onderzoek en de aanbevelingen!

- **Meer ledverlichting**
  De gemeente vervangt langzamerhand de traditionele TL-verlichting voor ledverlichting in het stadhuis. Op dit moment is ongeveer tien procent vervangen.
- **Nieuwe computers**
  Oude computers hebben onlangs plaatsgemaakt voor nieuwe energiezuinige computerschermen. Dit scheelt veel stroomgebruik.
- **Bewegingsmelders**
  In diverse ruimtes zijn er bewegingsmelders geplaatst. Zodra die waarnemen dat er iemand aankomt, gaat de verlichting aan. Daarna gaan de lampen vanzelf weer uit. Op die manier wordt energie bespaard. Het aantal ruimtes met bewegingsmelders wordt de komende tijd uitgebreid.
- **Zonnepanelen**
  Na goedkeuring van het voorstel door college en gemeenteraad zal in de tweede helft van 2016 het dak van het stadhuis worden voorzien van zonnepanelen. Deze zonnepanelen leveren naar verwachting vijftig procent van het energieverbruik op.
- **Het Ecoilet-concept**
  Zelfs een toiletbezoek wordt duurzamer. Dit jaar krijgt het stadhuis het Ecoilet+-concept: handdoekautomaten hebben katoenen rollen, zeepschuimdispensers en toiletpapier-automaten zijn gevuld met FSC-keurmerk. De combinatie van deze producten zorgt voor een besparing op energie, grondstoffen en verbruiksmaterialen. De sensorkraan bespaart voor tachtig procent water. Dit bespaart zowel het milieu als kosten.

Milieuvriendelijke printers
De multifunctionals in het stadhuis zijn al in een vergevorderd stadium 'duurzaam':

- ze zijn standaard ingesteld op dubbelzijdig en zwart/wit;
- er zit een energie-spaarstand op;
- alle machines bij de gemeente Oldenzaal zijn van bioplastic gemaakt;
- de milieuvriendelijke en minder belastende verpakkingsmaterialen zorgen voor een lagere CO2-uitstoot;
- de nieuwe tonertechnologie in de huidige machines vergt minder energie om op papier te hechten.

Een gratis EnergieCoach voor elke Oldenzaler

Wethouder Rob Christenhusz

Uit onderzoek blijkt dat alle huishoudens samen verantwoordelijk zijn voor ongeveer de helft van het energieverbruik in Oldenzaal. Dit betekent dat er bij inwoners nog veel energie te besparen valt. Een groeiende groep mensen heeft bovendien moeite met het betalen van de energierekening. Uit ervaring blijkt dat door bewustwording en gedrag de energierekening met tien tot twintig procent omlaag kan. Dit is niet alleen goed voor het milieu, maar ook voor de portemonnee.

Om zowel huurders als particuliere woningeigenaren hierover goed te informeren, is de gemeente Oldenzaal samen met WBO Wonen en welzijnsorganisatie Impuls het project EnergieCoach gestart. Rob Christenhusz, Projectwethouder Armoedebeleid: "Deze partijen hebben samen vrijwilligers geworven. Uiteindelijk zijn twaalf vrijwilligers opgeleid tot EnergieCoach. Dit zijn allemaal mensen die zelf thuis ervaring hebben opgedaan met energiebesparing en hun ervaringen graag delen met andere mensen."

De EnergieCoaches zijn er voor alle huurders en woningeigenaren in Oldenzaal. Christenhusz: "Ze komen bij de mensen thuis en kijken naar hoe de energierekening zich verhoudt tot de woning en de gebruikers. Daarna geven ze gratis advies welke kleine maatregelen iemand kan nemen waardoor er eenvoudig energie kan worden bespaard. Ook kijken ze of het mogelijk voordeliger is om over te stappen van energieleverancier. De EnergieCoach laat een pakketje achter met gratis spullen voor energiebesparing, zoals een waterbesparende douchekop en radiatorfolie."
In principe loopt het project twee jaar, tot begin 2018. Wanneer het project succesvol is, wordt het mogelijk verlengd.

Wat is het verschil tussen een EnergieCoach en een wooncoach?

Het project EnergieCoach is een lokaal plan, terwijl de wooncoaches regionaal actief zijn. De EnergieCoach geeft eenvoudige adviezen over de mogelijkheden om energie te besparen. De wooncoach geeft tips over verdergaande energiebesparende maatregelen of verbouwingen. Wanneer dit wenselijk is schakelt deEnergieCoach de wooncoach in voor aanvullend advies.

Veelheid aan initiatieven
Soms zijn er meerdere initiatieven om hetzelfde doel te bereiken, bijvoorbeeld het verduurzamen van uw woning. Twijfel niet, maar neem contact op met één van de initiatieven wanneer u een vraag hebt. Zij zullen u zo goed mogelijk helpen of doorverwijzen naar iemand die u kan helpen. Er wordt onderzocht of alle initiatieven die werken aan de verduurzaming van woningen in de nabije toekomst kunnen worden gecombineerd.

Snelle antwoorden op energievragen

Er zijn een paar manieren om contact te krijgen met het Energieloket en snel antwoord te krijgen op vragen. Zo is er elke eerste maandag van de maand een spreekuur in het stadhuis, van 17 uur tot 20 uur.

Verder kunt u de helpdesk bereiken op werkdagen tussen 9 uur en 17 uur op (0541) 58 83 68. Ook kunt u mailen naar info@energiebesparenoldenzaal.nl. Kijk voor meer info op www.energiebesparenoldenzaal.nl

Energie besparen

Zonnepanelen een aantrekkelijke investering

Meneer en mevrouw Vinke wonen in een rustige wijk in Oldenzaal, in een comfortabele woning van 2005.

De goede ervaringen die een golfvriend met zonnepanelen had, waren de aanleiding om ook zonnepanelen aan te schaffen. Toen vervolgens ook nog bleek dat de btw over de aanschafprijs van zonnepanelen kon worden teruggevorderd, was de beslissing snel genomen. De familie Vinke heeft vooral vanuit financieel oogpunt zonnepanelen aangeschaft.

Natuurlijk hebben ze zich afgevraagd of het installeren van zonnepanelen, gezien hun wat hogere leeftijd, nog wel rendabel is. Het is een onjuiste veronderstelling dat de terugverdientijd erg lang is. Meneer Vinke: "Ik heb de zonnepanelen benaderd als een vorm van investering. Ze leveren me een rendement op van 12%; daar kan geen belegging tegenop. Zelfs al zou ik het geld bij de bank moeten lenen."

De zonnepanelen zijn in december 2013, zonder subsidie, geïnstalleerd. Wel wordt de 21% btw-aftrek als een soort overheidssubsidie gezien.

De familie Vinke is erg enthousiast over de zonnepanelen en wil de gemeente graag helpen om ook andere mensen te enthousiasmeren. Want de dagelijkse ervaring van de familie Vinke met de installatie is zeer positief.

Vinke: "Na het eerste jaar had de installatie 150 kWh teveel opgebracht en kregen we € 80,- terug. En zelfs op een regenachtige dag brengen de zonnepanelen nog een paar honderd watt op".

Duurzame initiatieven

Mijn naam is Nathalie Thoonsen, inwoner van Oldenzaal en coördinator bij Stichting Duurzaam Oldenzaal. Deze stichting wil inwoners en bedrijven in Oldenzaal laten zien en ervaren dat duurzaam doen logisch, makkelijk en leuk is. Je hoeft geen geitenwollen sokken te dragen of nooit meer in een auto te stappen. Iedereen kiest zelf op welke manier duurzaamheid past in zijn of haar leven. Samen met u willen we van Oldenzaal een stad maken waar het prettig wonen, leven en werken is. Nu, maar zeker ook in de toekomst.

In 2016 organiseren we verschillende activiteiten op het gebied van bijvoorbeeld energie, afval en groen. En dat doen we zoveel mogelijk met andere mensen uit Oldenzaal. Want de stichting is gelukkig niet de enige partij die bezig is met duurzaamheid. Een groot deel van deze initiatieven was ook aanwezig op het duurzaamheidsplein dat we georganiseerd hebben tijdens de Hulsbeekdag, afgelopen april. Bezoekers konden honing proeven bij de imkervereniging, energiefietsen bij de kraam van De Höfte, advies krijgen over energiebesparing en groene daken, eerlijke chocola kopen en nog heel veel meer.

Komend najaar doen Oldenzaalse scholen mee aan Waste are You Kidding. Een project waarbij we de leerlingen uitdagen om met oplossingen te komen voor al het zwerfafval in Oldenzaal. Een probleem dat hoog in de lijst van ergernissen staat en dat voor veel problemen zorgt.

Bedrijven en maatschappelijke organisaties kunnen bij de stichting terecht voor het project Energieke Regio, gerichtop het besparen en duurzaamopwekken van energie. Goed voor het milieu en goed voor de portemonnee. Maar waar moet je beginnen, wat zijn zinvolle maatregelen en hoe lang duurt het voor de investering weer is terugverdiend? Energieke Regio Oldenzaal helpt met duidelijk en onafhankelijk advies. Ervaringen laten zien dat een besparing van 10% tot 25% haalbaar is. Veel meer en veel eenvoudiger te realiseren dan men vaak denkt.

Ook op het gebied van groen zijn we actief. Samen met allerlei andere partijen vormen we de Groene Loper Oldenzaal. Deze groene loper is géén nieuwe verbindingsweg onder het spoor door. Maar het is wel een netwerk van allerlei groene initiatieven uit Oldenzaal, zowel van bewoners en bedrijven als van scholen. Samen bundelen we onze krachten, delen kennis en gereedschap, wisselen ervaringen uit, betrekken we nieuwe partijen en stimuleren nieuwe initiatieven. Iedereen kan meedoen, ook als je (nog) geen groene vingers hebt!

Heeft u zelf een leuk idee, tip of een vraag over duurzaamheid in Oldenzaal? Neem dan vooral contact met ons op en mail naar info@duurzaamoldenzaal.nl of bel met 06-20204 02.

Activiteitenkalender *2016*

29 juni Nationale Modderdag	**19 september - 9 oktober** Groene Voetstappen
9 en 10 juli Hoffelijke Tuinen	**9 oktober** Paddenstoelenexcursie
5 - 7 augustus Landelijke tuinvlindertelling	**10 oktober** Dag van de Duurzaamheid
1e dinsdag van september Duurzame Dinsdag	**29 oktober** Nacht van de Nacht
16 - 22 september Europese Mobiliteitsweek	**5 november** Nationale Natuurwerkdag

Colofon

Deze Duurzaamheidskrant is een uitgave van de gemeente Oldenzaal en wordt in een oplage van 14.000 exemplaren huis aan huis verspreid.

DEZE KRANT IS GEDRUKT OP GERECYCLED PAPIER • DEZE KRANT IS GEDRUKT OP GERECYCLED PAPIER •

Redactie:
Merlinn van Nieuwkuijk (Gemeente Oldenzaal)
Bram Hendriks (Gemeente Oldenzaal)
Beate Nieuwhuis (Gemeente Oldenzaal)
Dorien van 't Foort - Feijen (Vindingrijck)

Ontwerp en realisatie: Vindingrijck - Oldenzaal

Internet: www.oldenzaal.nl
Twitter: @StadOldenzaal
Facebook: StadOldenzaal
E-mail: info@oldenzaal.nl

Wijzigingen en typefouten voorbehouden.
Acquisitie naar aanleiding van deze uitgave wordt niet op prijs gesteld.

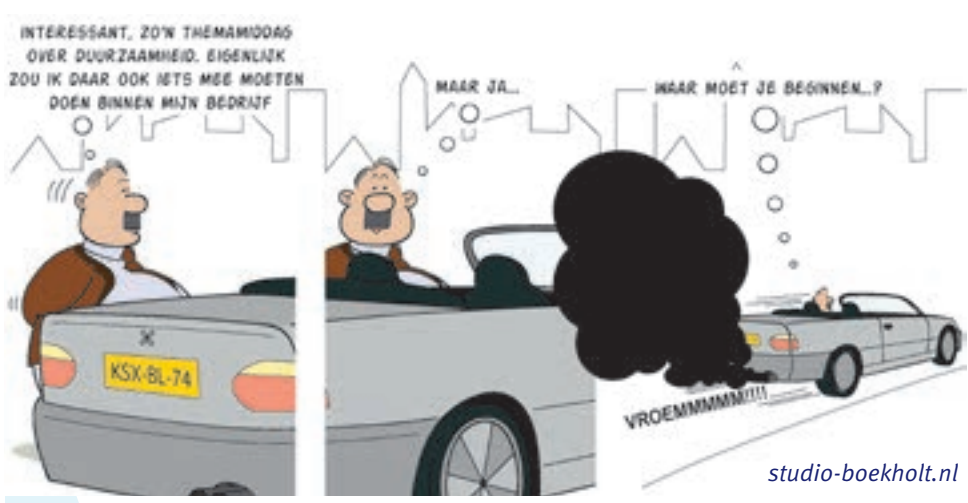

Contactgegevens duurzame initiatieven

Asbest van het bedrijfsdak
www.overijssel.nl/thema's/milieu/duurzaamheid/asbest-dak/

Buurtinitiatief algemeen en buurtinitiatief natuurlijk spelen
Aanvraagformulier via
www.impuls-oldenzaal.nl
Of ophalen bij:
Impuls Breedwijs, Helmichstr. 42b
Impuls Michgoriushuis, Marktstr. 10-12

De Höfte Natuur- en Milieu Educatief Centrum
info@dehofte.nl

Duurzaam Oldenzaal
06-20 20 40 02
info@duurzaamoldenzaal.nl
www.duurzaamoldenzaal.nl

Duurzaam (t)huis Twente
088-18 50 130
info@duurzaamthuistwente.nl
www.duurzaamthuistwente.nl

EnergieCoach
(0541) 57 14 14
energie@impuls-oldenzaal.nl

Energieke Regio Oldenzaal
06-53 63 98 99
info@energiekeregio.nl
www.energiekeregio.nl

Energieloket
Spreekuur: elke eerste maandag van de maand in het stadhuis, van 17 uur tot 20 uur.
Helpdesk: (0541) 58 83 68
info@energiebesparenoldenzaal.nl
www.energiebesparenoldenzaal.nl

IVN Oldenzaal
www.ivn.nl/afdeling/oldenzaal

Twente Milieu
www.twentemilieu.nl